

Riktlinjer

2023-09-28

Riktlinjer för arvode och ersättning till gode män, förvaltare och förmyndare

Fastställt av: Gemensam överförmyndarnämnd
i Bräcke, Berg och Härjedalen

Datum: 2023-09-28

Diarienummer: ÖFN 2023/6 10

För revidering ansvarar: Överförmyndarkontoret

För eventuell uppföljning ansvarar: Gemensam överförmyndarnämnd

Dokumentet gäller från och med: 1 januari 2024 och tillsvidare

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I BRÄCKE, BERG OCH HÄRJEDALEN

Dokumentnamn: Riktlinjer för arvode och ersättning
till gode män, förvaltare och förmyndare**Datum:** 2023-09-28**Beslutad av:** Gemensam överförmyndarnämnd**Tidigare beslut:** Överförmyndarnämnden § 32/2018

Innehållsförteckning

1. Allmänt	3
Tillfälliga uppdrag föräldrabalken 11 kap. 2–3§§.....	4
2. Uppdrag enligt föräldrabalken 11 kap. 4§ och 7§	4
2.2 Förvalta egendom	5
2.3 Sörja för person	6
3. Kostnadsersättning.....	7

Dokumentnamn: Riktlinjer för arvode och ersättning till gode män, förvaltare och förmyndare

Datum: 2023-09-28

Beslutad av: Gemensam överförmyndarnämnd

Tidigare beslut: Överförmyndarnämnden § 32/2018

1. Allmänt

Arvodesprinciper

Det är överförmyndarnämnden som beslutar om arvode och ersättning till de olika ställföreträdarna, efter de lokala förutsättningarna som råder i varje kommun.

Gemensamma överförmyndarnämnden för Bräcke, Berg och Härjedalen följer i stort Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rekommendationer men är till viss del lokalt anpassade.

Arvodesprinciperna är utformade så att de följer gällande prisbasbelopp.

Ett ideellt uppdrag

Ett uppdrag som god man eller förvaltare är ett frivilligt uppdrag och inte fråga om anställning. Ställföreträdaren kan därför inte förvänta sig ett arvode som kan jämföras med lön och som omfattar allt vad denne har utfört för sin huvudman. Arvodet kan se olika ut år från år beroende på vad uppdraget kräver och vad ställföreträdaren utfört/redovisat.

Kontakt med överförmyndarkontoret

I samtliga ställföreträdarens uppdrag ingår utan särskild ersättning kontakter med överförmyndarkontoret, upprätta en förteckning, årsräkningar och sluträkningar, samt lämna en skriftlig redogörelse för uppdraget.

Ställföreträdarens rätt till arvode

Föräldrabalken 12 kap. 16 § samt 6 kap. 10 f §

Den som utses som förordnad förmyndare, god man, förvaltare eller tillfällig vårdnadshavare har rätt till ett skäligt arvode för sitt uppdrag och ersättning för de utgifter som har varit skäligt påkallade för uppdragets fullgörande. Beslut om arvode och ersättning för utgifter och i vilken mån de ska betalas med medel som tillhör den enskilde/huvudmannen fattas av överförmyndarnämnden.

Huvudregeln är att arvode och ersättning för utgifter, inklusive de avgifter och skatter som utgår på dem betalas med den enskildes medel i den mån dennes beräknade inkomst under det år när uppdraget utförs överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet enligt lagen (1962:38) om allmän försäkring eller dennes tillgångar under samma år överstiger två gånger prisbasbeloppet. Om den enskildes inkomster eller tillgångar överstiger gällande beloppsgränser kan den enskilde undslippa betalningsansvar endast om det finns särskilda skäl. Som exempel kan nämnas att den enskilde har stora vårdkostnader som tar dennes inkomst i anspråk eller att de tillgångar det är fråga om utgörs av en fastighet som denne själv är bosatt i eller som är mycket svår att sälja under rimliga villkor.

Arvode och ersättning för utgifter som avser vård av någons rätt i oskiftat dödsbo ska betalas med dödsboets medel, om inte särskilda skäl föranleder något annat.

Arvode och kostnadsersättning som inte betalas med den enskildes medel ska betalas av den kommun där huvudmannen är folkbokförd.

Föräldrar som är förmyndare, 12 kap. 17 § FB har rätt till arvode och kostnadsersättning för utgifter med anledningen av förvaltningen av den omyndiges egendom endast om det finns

Dokumentnamn: Riktlinjer för arvode och ersättning till gode män, förvaltare och förmyndare

Datum: 2023-09-28

Beslutad av: Gemensam överförmyndarnämnd

Tidigare beslut: Överförmyndarnämnden § 32/2018

särskilda skäl. Beloppen ska betalas med den omyndiges medel eller, om det gäller dödsboförvaltning med dödsboets tillgångar.

Även om ställföreträdare inte har "sörja för person" i uppdraget är han eller hon skyldig att ha en god kännedom om huvudmannens personliga förhållanden (prop. 1987/88:124 God man och förvaltare s. 139). Sådan information måste ställföreträdaren inhämta för att kunna se till att huvudmannens medel används till dennes nytta. Därför bör det i uppdraget att förvalta egendom och/eller bevaka rätt även ingå att besöka eller på annat sätt kontakta sin huvudman och därigenom säkerställt det som åligger ställföreträdaren inom sörja för person, bevaka rätt eller förvalta egendom.

Tillfälliga uppdrag föräldrabalken 11 kap. 2–3§§

Arvodering av tillfälliga uppdrag som god man enligt föräldrabalken 11 kap. 2–3§§ sker utifrån bedömning av redogörelse över åtgärder och tidsåtgång. Ersättningen bör vara skälig påkallad för uppdragets fullgörande och arvoderas med timarvode enligt följande kategorier:

Kategori 1 Till exempel lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, boutredning och arvsskiften, kontaktakter med fordringsägare. Kan också avse större insatser kopplat till assistansersättning, skuldsanering eller andra insatser för den enskilde.	200–300 kr/tim.
Kategori 2 Till exempel mer kvalificerat arbete vid boutredning och arvskifte, överklagan/process kring personlig assistans eller andra välfärdsförmåner där insatsen är av kvalificerad art och av större juridisk karaktär.	300–400 kr/tim.
Kategori 3 Till exempel medverkan vid domstolsförhandlingar, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete.	400–550 kr/tim.

Beslut om arvode utöver fastställda arvodesriktlinjer fattas av överförmyndarnämnden.

2. Uppdrag enligt föräldrabalken 11 kap. 4§ och 7§

2.1 Bevaka rätt

Dokumentnamn: Riktlinjer för arvode och ersättning till gode män, förvaltare och förmyndare**Datum:** 2023-09-28**Beslutad av:** Gemensam överförmyndarnämnd**Tidigare beslut:** Överförmyndarnämnden § 32/2018

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I BRÄCKE, BERG OCH HÄRJEDALEN

Att bevaka rätt ingår normalt i ställföreträdarens uppdrag att förvalta sin huvudmans egendom och sörja för dennes person. Men det kan uppstå speciella händelser utöver de normalt förekommande, till exempel att huvudmannen blir delägare i ett dödsbo, skuldsanering behöver hanteras eller att dennes fastighets ska säljas. Dessa begränsade händelser är lämpligare att arvoda per timme. Ställföreträdaren ska i dessa fall noggrant beskriva de uppgifter som utförts. Om uppdraget endast innehåller bevaka rätt är grundarvodet 2–6% av innevarande prisbasbelopp per år.

2.1.1 Arvode bevaka rätt

Kategori 1 till exempel lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, boutredning och arvskifte, kontakter med fordringsägare. Kan också avse större insatser kopplat till assistansersättning, skuldsanering eller andra insatser för den enskilde.	200–300 kr/tim.
Kategori 2 till exempel mer kvalificerat arbete vid boutredning och arvskifte, överklagan/process kring personlig assistans eller andra välfärdsförmåner där insatsen är av kvalificerad art och av större juridisk karaktär.	300–400 kr/tim.
Kategori 3 till exempel medverkan vid domstolsförhandlingar, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete.	400–550 kr/tim.

2.2 Förvalta egendom

Ställföreträdaren ska förvalta huvudmannens tillgångar på bästa sätt för denne såsom att betala räkningar, göra omplaceringar med mera. Tillgångarna ska i skälig omfattning användas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De tillgångar som därutöver finns ska enligt huvudregeln placeras tryggt och ge skälig avkastning (12 kap. 4 § föräldrabalken)

2.2.1 Arvode förvalta egendom

Grundarvode per år % av prisbasbelopp

Kategori 1 Huvudmannen har ett person/transaktionskonto, ev. också ett sparkonto med ett mindre belopp. Denne förvaltar delvis själv sina tillgångar. Om medel lämnats till personal i huvudmannens boende eller annan aktör, ska ställföreträdaren regelbundet -en gång per månad lämpligt – kontrollera redovisningen som ska föras hos	5–15%
--	-------

Dokumentnamn: Riktlinjer för arvode och ersättning till gode män, förvaltare och förmyndare**Datum:** 2023-09-28**Beslutad av:** Gemensam överförmyndarnämnd**Tidigare beslut:** Överförmyndarnämnden § 32/2018

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I BRÄCKE, BERG OCH HÄRJEDALEN

mottagaren (boenden med flera). Ställföreträdaren ansöker om bidrag och ersättningar etcetera	
Kategori 2 Ställföreträdaren förvaltar huvudmannens samtliga tillgångar. Det kan komma att krävas en mer aktiv förvaltning av ställföreträdaren såsom omplaceringar och andra löpande åtgärder under året. Förutom vad som angetts under kategori 1 betalar till exempel ställföreträdaren ut fickpengar ett par gånger i månaden och har oftare kontakt med myndigheter (till exempel om skuldsanering) och banker eller andra finansrörelser. Kan förekomma finansiella åtgärder i ett oskiftat dödsbo eller näringsverksamhet av mer periodisk karaktär.	10–30%
Kategori 3 Förutom under kategori 1 och 2 upptagna uppgifter ansvarar ställföreträdaren för till exempel skötsel av huvudmannens fastighet med där tillhörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar med mera), övervakning av affärsrörelse eller betydande näringsverksamhet, upprättande av en omfattande deklaration och komplicerad årsredovisning till överförmyndaren.	30% -

2.3 Sörja för person

Med att sörja för person menas att ställföreträdaren ska se till att huvudmannen får den hjälp och det bistånd denne behöver och har rätt till. Det är dock inte ställföreträdaren som ska utföra uppgifter som till exempel omfattas av insatser inom socialtjänstens område (prop. 1979/80:1 Om socialtjänsten s. 227 f. och SOU 2004:112 s.461). Om denne ändå åtar sig sådana uppgifter kan han eller hon inte räkna med att få ersättning för detta.

2.3.1 Arvode sörja för person

Grundarvode per år % av prisbasbelopp

Kategori 1 Huvudmannen har anhöriga eller andra närstående som sörjer för huvudmannen. Ställföreträdaren besöker huvudmannen några gånger årligen för att säkerställa att huvudmannen har en tillfredställande personlig situation samt i övrigt håller kontakt med	5 – 10%
---	---------

Dokumentnamn: Riktlinjer för arvode och ersättning till gode män, förvaltare och förmyndare

Datum: 2023-09-28

Beslutad av: Gemensam överförmyndarnämnd

Tidigare beslut: Överförmyndarnämnden § 32/2018

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN I BRÄCKE, BERG OCH HÄRJEDALEN

<p>huvudmannen eller dennes vårdgivare telefonledes. Ställföreträdaren bevakar regelbundet att huvudmannens behov uppfylls, ansöker i förekommande fall om bostadsbidrag/-tillägg, försörjningsstöd, handikappersättning samt andra bidrag som huvudmannen har rätt till.</p>	
<p>Kategori 2</p> <p>Ställföreträdaren besöker huvudmannen månatligen samt säkerställer genom regelbunden kontakt med vårdgivare, närstående och /eller andra stödpersoner eller myndigheter att huvudmannen att huvudmannen har en tillfredställande personlig situation.</p> <p>Ställföreträdaren utför till kategori 1 tillhörande uppgifter samt ansöker utöver detta i förekommande fall om särskilt boende, insatser enligt Lagen om särskilt stöd för vissa funktionshindrade (LSS), Socialtjänstlagen (SoL) eller övriga insatser som huvudmannen har behov av samt ansöker i förekommande fall om fondmedel samt överklagar beslut för huvudmannens räkning.</p>	10–30%
<p>Kategori 3</p> <p>Ställföreträdaren utför till kategori 2 tillhörande uppgifter samt medverkar till att huvudmannens behov av sociala kontakter, fritidsverksamhet, daglig sysselsättning samt rekreation tillfredsställs (exempelvis genom att ta initiativ till att huvudmannen får en kontaktperson, besöksverksamhet, fritidssysselsättning etcetera).</p> <p>Stora insatser och stort personligt engagemang av ställföreträdaren för att kvalitativt samordna och säkra upp de resurser som krävs för att huvudmannens behov av omsorg ska kunna tillgodoses. Detta sker exempelvis genom flera besök i veckan hos huvudmannen eller andra kontakter, många och omfattande kontakter med boendet, anhöriga, myndigheter eller andra stödinsatser.</p>	30%-

3. Kostnadsersättning

Schablonersättning

Dokumentnamn: Riktlinjer för arvode och ersättning till gode män, förvaltare och förmyndare**Datum:** 2023-09-28**Beslutad av:** Gemensam överförmyndarnämnd**Tidigare beslut:** Överförmyndarnämnden § 32/2018

En ställföreträdare har rätt att begära kostnads- och reseersättning för sitt uppdrag. Ställföreträdare kan få en schablonersättning motsvarande 2% av prisbasbeloppet. Schablonersättning ska ersätta kostnader för telefon, porto, mm och behöver inte styrkas med kvitton eller andra underlag.

Milersättning

Om en ställföreträdare yrkar ersättning för resekostnad ska resorna styrkas med en komplett körjournal för att reseersättning ska utbetalas.

Körjournalen ska i detta fall innehålla

- Datum för resorna
- Antal kilometer per resa
- Färdsätt
- Syfte med resan

Ersättning för större kostnader

Vid ersättning för högre kostnader än schablonersättning ska ställföreträdare redovisa nödvändigheten med kostnaden. Då det gäller större kostnader såsom längre resor, biljettkostnader för längre resor och liknande är det huvudmannen som ska betala, inte kommunen. Det ska alltid finnas med verifikationer för dessa större kostnader i årsredovisningen. Om kostnaderna är stora pga. att ställföreträdaren bor långt bort från huvudmannen och huvudmannen inte har ekonomiska förutsättningar att betala dem kan det bli aktuellt att utse en annan ställföreträdare.

Övrigt

Gemensamma överförmyndarnämnden beslutar om arvode och andra ersättningar till ställföreträdarna. Varje ställföreträdare har rätt till ett skäligt arvode för det uppdrag de har utfört under året.

Misskötsamhet av ett uppdrag – såsom trolöshet mot huvudman och /eller sent inlämnad, utebliven eller undermålig årsräkning/ sluträkning/ förteckning/ begärd uppgift/ redogörelse för skifteshinder – kan leda till reducering av arvodet eller helt uteblivet arvode.

Beslut om uteblivet arvode tas av nämnd.